

CIVINET - Mreža CIVITAS mest za čistejši in boljši promet

Poročilo s posveta

CIVITAS razpreda mrežo CIVINET

Ljubljana, 20. 9. 2010

Prvi posvet v okviru projekta CIVINET – Mreže CIVITAS mest za čistejši in boljši promet je potekal 20. septembra 2010 v Centru Evropa v Ljubljani. Na posvetu smo vabljenim udeležencem iz 9 večjih slovenskih mest predstavili evropski program CIVITAS Initiative (www.civitas-initiative.eu) ter pobudo za vzpostavitev Mreže CIVINET, ki v prizadevanjih za čistejši in boljši promet združuje mesta, vključena v pobudo CIVITAS.

Glavni namen Mreže CIVINET je podpirati mesta, ki se spopadajo s problemi naraščajočega prometa in načrtujejo ukrepe za bolj trajnostno mobilnost meščanov in obiskovalcev mest. Ta podpora je omogočena skozi predstavitev možnosti, ki jih ponuja pobuda CIVITAS – od izmenjave znanj in dobrih praks do sofinanciranja demonstracijskih projektov na področju trajnostne mobilnosti. Na posvetu so bile tako predstavljene možne koristi, ki jih mestom ponuja program CIVITAS. Drugi cilj posveta pa je bil po vzoru šestih evropskih partnerskih držav vzpostaviti Mrežo CIVINET tudi v Sloveniji.

Ljubljana je s potekajočim projektom CIVITAS ELAN in že izvedenim projektom CIVITAS MOBILIS edina med slovenskimi mesti doslej uspela pridobiti sredstva iz programa CIVITAS Initiative. Na posvetu so sodelavci projekta predstavili svoje **izkušnje in predvidene rezultate projekta CIVITAS ELAN**. Predstavljen je bil tudi **program CIVITAS Initiative** z naborom dobrih praks iz evropskih mest ter novim razpisom za sofinanciranje projektov (*glej program posveta v prilogi*).

Po predstavitvi **pobude za vzpostavitev Mreže CIVINET v Sloveniji** pa je sledila **razprava** z udeleženci o tem, kakšne vsebine in oblike podpore potrebujejo slovenska mesta, da bodo bolj učinkovito reševala probleme na področju prometa in mobilnosti.

Povzetek razprave:

Razprava o načinih, možnostih in financiranju projektov v program CIVITAS Initiative.

Vprašanje - Vita Kontič, MOL:

- Pogosto v občinah ni lokalne politične podpore; kako bi lahko spodbudili lokalne politike, da bi sprejeli nekatere ukrepe?

Odgovor - Roman Jakič, CIVITAS PAC:

- to je velik izziv, v Ljubljani so strokovnjaki uspeli oblasti v to prepričati;

- gre tudi za velike stroške, zato je to vprašanje vezano na finance, kar pogosto predstavlja problem;
- seveda gre tudi za politični interes;
- če ni notranjega generatorja znotraj mesta, potem tudi politike ni, zato morajo ti generatorji biti precej agresivni;
- zavest o ekologiji je povsod precej večja, kot je bila pred 10 leti, kar pomeni prednost;
- upamo, da bo tudi program CIVITAS tisti, ki bo na lokalni ravni premikal meje.

Vprašanje - Občina Velenje:

- Ali je bila narejena študija, koliko prebivalcev naj bi občina imela, da bi se tak projekt splačal?

Odgovor - Zdenka Simonovič, MOL:

- analiza ni bila narejena;
- naslonili smo se na program varstva okolja, imamo pa tudi Strategijo trajnostnega razvoja iz leta 2002;
- imeli smo tudi podporo župana, ki je že v volilni program vključil reševanje prometnih zagat na celovit način;
- promet v Ljubljani je velik problem, predvsem onesnaženje s prašnimi delci;
- načeloma število prebivalcev ni ključno, ne potrebujemo kritične mase;
- ključna je želja po trajnostni mobilnosti.

Vprašanje - Občina Nova Gorica:

- Koliko sredstev iz občinskega proračuna je šlo za projekt?

Odgovor - Zdenka Simonovič, MOL:

- v projekt smo vključili vse tiste dejavnosti, ki so bile že načrtovane za izvedbo, vendar so ob rebalansu proračuna vsakič znova odpadle;
- iz projekta se financira delo – konkretno na MOL smo skozi projekt zaposlili 4 nove sodelavce.

Vprašanje - Občina Celje:

- Ali se sredstva za pripravo strategije/načrta trajnostne mobilnosti lahko črpajo iz projekta?

Odgovor - Zdenka Simonovič, MOL:

- da, to je upravičen strošek – iz projekta se plača delo.

Dopolnitev - Fred Dotter:

- lahko pa se to pokrije tudi iz t.i. CIVITAS Activity Fund (CAF).

Vprašanje - Aljaž Plevnik, UI:

- Kakšen pa je domet CIVITAS Activity Fund-a?

Odgovor - Fred Dotter:

- Civitas activity's fund financira 50 %, v vrednosti največ 20 000 evrov.

Vprašanje - Aljaž Plevnik, UI:

- Ali izdelava strategije skozi CAF prispeva h konkurenčnosti?

Odgovor - Fred Dotter:

- Sustainable Urban Transport Plan je nujen, če mesto v projektu kandidira kot vodilno mesto; če kandidira kot »učee mesto« pa je ta plan potrebno narediti v toku projekta.

Dopolnitev - Zdenka Simonovič, MOL:

- za prijavo projekta potrebujete dober konzorcij in dobrega koordinatorja.

Komentarji in predlogi glede mreže CIVINET:

Milena Marega, REC je v uvodu v razpravo poudarila, da je bil namen posveta sprožiti pobudo za vzpostavitev mreže CIVINET v Sloveniji ter v razpravi z udeleženci

- oblikovati odločitev ali je mreža smiselna in pomembna
- ter predvsem kako naj mrežo CIVINET usmerjamo, da bo čim bolj koristila slovenskim mestom pri njihovem soočanju s problemi prometa ter pri oblikovanju učinkovitih rešitev zanje.

Vprašanja, na katera naj razprava poda odgovore, so predvsem:

Kakšne vrste podpore naj mestom omogoči CIVINET? Kako in s katerimi sorodnimi pobudami naj se povezuje? Ali in kako naj mreža preraste v platformo za strukturirane razprave o trajnostni mobilnosti v slovenskih mestih? Kako zagotoviti trajnost mreže tudi po zaključeni podpori EC?

Občina Nova Gorica:

- prednost te mreže vidimo v pomoči pri razpisih ter pri komuniciranju z državnimi institucijami, ker je pogosto nemogoče priti do določenih struktur, npr. ministrstva ...

Mariborska kolesarska mreža:

- v MKM poskušamo vplivati na mesto politiko, da bi se tovrstne pobude hitreje udeležale;
- tudi sami smo že dali pobudo za neformalno platformo, v katero smo želeli vključiti vse akterje na področju prometne politike, vendar odziv ni bil dober;
- za mesto je pomembno, da se take reči vzpostavijo v okviru nekega projekta – pobude nevladnih organizacij niso dovolj;
- skrbi nas dolgoročna zavezanost politike: ker strategije niso jasno zapisane, se vsakič, ko se oblast zamenja, vse začne spet znova; zato potrebujemo trden okvir, ki se ga bo občina držala, ne glede na to, kdo je/bo župan/mestni svet;
- od te mreže bi pričakovali, da se organizira srečanje v Mariboru, pogovor z mestnimi možmi ter da nudi podporo, predstavi izkušnjo projekta, pripelje strokovnjake iz tujine itd;
- v Mariboru sicer se zadeve premikajo, vendar bi zelo potrebovali še dodatnega aktivatorja.

Aljaž Plevnik, UI:

- platforma se mi zdi nujna, vendar s temi sredstvi ne bo šlo;
- pot bi bila preko naših ministrstev, da bi se organizirali v okviru države, da bi si zagotovili bolj dolgoročno financiranje.

Milena Marega, REC:

- vzpodbuditi je potrebno večji interes ministrstev in tudi Službo vlade za podnebne spremembe.

Občina Velenje:

- pri nas imamo naslednji primer: pri izdelavi prometne študije za 20 let državno cestno omrežje ne sledi našim »željam« - problem je v politični volji
- pri nas imamo že nekaj časa brezplačni javni promet, zdaj pa bi radi uvedli neko plačilo, pa nas zanima, kolikšen znesek bi bil sprejemljiv – na dan peljemo 1000 do 1200 potnikov
- predstavitev dobrih praks lokalno bi bila zelo dobrodošla

Občina Maribor:

- Ali bo ta mreža delovala dlje časa ali le v času trajanja projekta?

Odgovor - Milena Marega, REC:

- trenutno samo v okviru projekta, nato pa sta možna dva scenarija: da se mreža izkaže kot koristna in jo nadalje financira država ali pa da se skuša pridobiti nova sredstva Evropske skupnosti;
- REC bo to mrežo do neke mere podpiral tudi v prihodnje.

Odgovor - Zdenka Simonovič:

- do konca projekta CIVITAS ELAN sta še dve leti, v tem času projekt lahko »izkoriščamo« kot jedro mreže CIVINET;
- v tem času se bo pokazalo, ali obstaja pravi interes, ali smo prodorni in koristni;
- na veliko teh vprašanj pa lahko skupaj vplivamo,

Andrej Klemenc, REC:

- kmalu bomo imeli končne rezultate CIVITAS ELAN-a – Kolesarsko strategijo, ki je lahko koristna tudi za druga mesta;
- v okviru te mreže lahko pomagamo, npr. predstavimo to strategijo v drugih mestih;
- podobno velja tudi za druge ukrepe projekta ELAN;
- pomembno pa je, da ne predstavljamo le rezultatov, ampak tudi procese;
- nekateri ukrepi bodo žal le na papirju, nekatere pa bomo lahko preizkusili tudi v praksi;
- prenos znanj v druga mesta in lobiranje na ministrstvu za promet – brez tega ne bo šlo.

Mariborska kolesarska mreža:

- Kako si zamišljate nadaljnje korake in delovanje nacionalne delovne skupine?

Odgovor - Milena Marega:

- najprej bomo nacionalno delovno skupino seznanili z rezultati današnje razprave ter člane skupine pozvali, da podajo še svoja mnenja, predvsem usmeritve za naprej.

Boris Keuc, Regionalna razvojna agencija Maribor:

- zdi se, da smo vsi prišli na posvet z namenom, da bomo nekaj pridobili; ampak moramo pa tudi nekaj dati – le tako bo mreža zaživela.

Vanja Brkič, Dnevnik:

- k sodelovanju je potrebno povabiti tudi primestne občine, da bi tudi te pristopile k reševanju prometne problematike

Odgovor - Milena Marega, REC:

- za začetek smo povabili mestne občine in Lokalne razvojne agencije;
- v primeru Ljubljane se sodelovanje z okoliškimi občinami odvija na ravni RRA LUR,

g. Tomaž Marinko, TZS:

- podpiram prizadevanja za ustanovitev te mreže;
- pomembno je, da se tem temam daje prostor;
- CIVITAS ELAN pomembno spodbuja kolesarjenje v urbanih okoljih.

Poročilo pripravila:

Nina Uratarič, REC